НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № 52-654-04-27
Дата: 01 / 06 2026 г.

17.55

ЧРЕЗ
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
52-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Г-ЖА МИХАЕЛА ДОЦОВА

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
ВРЕМЕННАТА КОМИСИЯ
БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ
Г-Н КОНСТАНТИН ПРОДАНОВ

УВАЖАЕМИ Г-Н ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 79, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание правим предложение за изменение и допълнение на приетия на 29 май 2026 г. на първо гласуване Законопроект за изменение и допълнение на Закона за водите, № 52-654-01-46, внесен от Георги Александров Чакъров и група народни представители на 22 май 2026 г., както следва:

1. Параграф 3 да се измени така:

§ 3. В чл. 198п се създават ал. 7 и 8:

„(7) Срокът на договора по ал. 1 може да бъде продължен с не повече от половината от първоначално определения срок, независимо от броя на удължаванията, ако:

1. ВиК операторът отговаря на условията на закона и изпълнява всички задължения и условия по договора и

2. е направил писмено искане за продължаване на договора най-малко една година преди изтичането на неговия срок.

(8) Продължаване на договор по ал. 7 се допуска, когато са налице доказани подобрения в:

1. качеството на предоставяните услуги;
2. ефективността на експлоатацията и поддръжката на системите;
3. финансовата устойчивост на оператора;
4. изпълнението на инвестиционните програми.“

2. В § 4 накрая думата „община“ да се замени с „административно-териториална единица по смисъла на Закона за административно-териториалното устройство на Република България“.

3. В § 5 се правят следните изменения и допълнения:

а) да се създадат нови т. 4 и 5:

„4. Създава се чл. 9а:

„Чл. 9а. (1) Комисията насърчава процесите по консолидация на обособени територии, водещи до:

1. подобряване качеството на ВиК услугите;
2. намаляване на оперативните разходи за дейността;
3. повишаване на инвестиционния капацитет и финансовата стабилност на ВиК оператора;
4. постигане на по-висока ефективност при управлението на активите.
5. постигане на разходоориентирана и социално поносима цена на ВиК услугите."

5. В глава трета се създава чл. 11а:

„Чл. 11а (1) При одобряване на плановете по чл. 10, ал. 1, Комисията може да предвижда стимули за оператори, които предоставят услуги в рамките на консолидирана обособена територия или на такава, която е в процес на консолидиране.

(2) Стимулите по ал. 1 може да включват:
1. признаване на разходи, свързани с консолидацията;
2. по-дълъг период на валидност на бизнес плана по чл. 10, ал. 1;
3. други механизми, определени с наредба на Комисията.

(3) Прилагането на стимулите по ал. 1 и 2 не може да дерогира принципа, че на всяка обособена територия ВиК услугите се предоставят само от един оператор."

б) в досегашната т. 4 относно чл. 13, ал. 2, която става т. 6, се създават точки 4-9:

„4. Средствата, формирани в резултат на превишение на приходите над икономически обоснованите разходи по регулираната дейност на ВиК оператора, се използват приоритетно за финансиране на инвестиции в ре-конструкция, модернизация, цифровизация, енергийна ефективност и намаляване на загубите на вода, съгласно одобрения бизнес план.

5. Цените на ВиК услугите се определят при спазване на принципите на финансова устойчивост, икономическа обоснованост и възможност за поддържане, модернизация и развитие на ВиК системите и съоръженията.

6. Приходите от регулираната дейност на ВиК оператора следва да осигуряват покриване на икономически обоснованите разходи, необходимите амортизации, разходите за експлоатация и поддръжка, както и финансов ресурс за инвестиции, насочени към подобряване на качеството на услугите, повишаване на ефективността и намаляване на загубите на вода.

7. Размерът на годишния положителен финансов резултат от регулираната дейност не може да надвишава 10 на сто от признатите приходи от ВиК услуги за съответния отчетен период.

8. Средствата над размера по ал. 3 не се разпределят като дивидент или печалба, а се насочват във фонд за инвестиции в реконструкция, рехабилитация, модернизация и развитие на ВиК инфраструктурата.

9. Редът за определяне, отчитане и използване на средствата по ал. 4 се урежда с наредба на Министерския съвет или по ред, определен от Ко-мисията за енергийно и водно регулиране."

в) в т. 8:

аа) в § 1а накрая се добавя: „висши училища, читалища и молитвени дом или храмове, както и небитовите потребители, които потребяват до 25 куб.м. вода на месец “ ;

бб)да се създаде § 1б:

§ 1б. „Консолидация на обособени територии“ е процес на обединяване чрез присъединяване на две или повече обособени територии за предоставяне на ВиК услуги, извършен по инициатива и със съгласието на съответните асоциации по ВиК, общини и собственици на ВиК мрежи и съоръжения, с цел повишаване на качеството на услугите, подобряване на ефективността на управлението, оптимизиране на разходите и увеличава-не на инвестиционния капацитет, при запазване на принципа, че на територията на всяка обособена територия ВиК услугите се предоставят само от един оператор.“

4. Да се създаде нов § 6:

§ 6. В 6 - месечен срок от влизането в сила на този закон министърът на регионалното развитие и благоустройството съвместно с Комисията за енергийно и водно регулиране разработва и приема методика за насърчаване на консолидация на обособените територии, включително критерии за оценка на икономическите, техническите и социалните ползи от консолидацията.

5. Да се създаде нов § 7 и § 8:

§ 7. (1) В срок от 24 месеца от влизането в сила на този закон на всички сградни водопроводни отклонения следва да има монтирани средства за измерване или водомери.

(2) В срок от 24 месеца от влизане в сила на този закон в сгради в режим на етажна собственост трябва да са монтирани индивидуални водомери за всички потребители в сградата.

(3) Водомерът по ал. 1 е средство за измерване, използвано за целите на търговски плащания съгласно чл. 5 от Закона за измерванията.

(4) Индивидуалните водомери в сградите в режим на етажна собственост са средства за разпределение. Периодичността на проверките на индивидуалните водомери е 10 години.

(5) Периодичността на проверките на монтираните на сградни водопроводни отклонения средства за измерване или водомери е съгласно чл. 43 от Закона за измерванията.

(6) При инсталиране на нови водомери по ал. 3 и при подмяна на такива, същите следва да са с дистанционно отчитане.

(7) При инсталиране на нови водомери по ал. 4 и подмяна на такива, същите следва да са с дистанционно отчитане с отворен протокол за отчитане на данни и при наличие на криптирани данни в отворения протокол, криптиращият ключ да бъде предоставен на клиента. ВиК оператора и топлофикационното дружество. За водомерите за топла вода се прилага Законът за енергетиката.

(8) Ангажимент на ВиК оператора е изграждането и поддържането на система за дистанционно отчитане на водомерите по ал. 3 и на водомерите по ал. 4, инсталирани от същия ВиК оператор.

(9) В срок от 6 месеца след влизането в сила на този закон, инсталираните водомери по ал. 7, които са със затворен протокол за отчитане на данни, се преустройват така, че да имат отворен протокол за отчитане на данни. При невъзможност за преустройство, данните от отчетите на уредите следва да се предоставят по реда на ал. 10 по предварително съгласуван график между страните.

(10) ВиК операторите, лицата по чл. 139б, ал. 1 от Закона за енергетиката, доставчикът по чл. 149а, ал. 1 от Закона за енергетиката, топлопреносните предприятия и лицата извършващи отчет на данните от индивидуалните водомери на потребителите/клиентите предоставят помежду си безвъзмездно данните за отчетените от тях по дистанционен път показания на индивидуалните водомери за студена и топла вода при техническа невъзможност за отчет на данните от водомерите от отсрещната страна. Предаването на данните се извършва по предварително съгласуван график между страните или в срок до 5 работни дни от писменото им поискване.

§ 8. (1) Бизнес плановете за регулаторен период 2027- 2031 г. се представят в Комисията за енергийно и водно регулиране не по-късно от 30 юни 2026 г. съгласно чл. 10, ал. 7 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги.

(2) Комисията за енергийно и водно регулиране разглежда и одобрява предложените бизнес планове в тримесечен срок от постъпването им съгласно чл. 11, ал. 1 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги и утвърждава цени на ВиК услугите за първата година от регулаторния период не по-късно от 31 декември 2026 г.

(3) В 9-месечен срок от влизане в сила на този закон, Министерският съвет по предложение на Комисията за енергийно и водно регулиране приема необходимите промени в Наредбата за регулиране на качеството на водоснабдителните и канализационните услуги във връзка с промените в чл. 9 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги и Наредбата за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги относно новите правила за образуването на цените на ВиК услугите по категории потребители - битови и небитови.

(4) В тримесечен срок от приемане на промените в наредбите по ал. 3. Комисията за енергийно и водно регулиране приема указания за тяхното прилагане.

(5) В 6 - месечен срок от приемане на указания по ал. 4, ВиК операторите преработват своите бизнес планове за регулаторен период 2027- 2031 г. и ги представят в Комисията за енергийно и водно регулиране.

(6) В тримесечен срок от внасяне на преработените бизнес планове Комисията за енергийно и водно регулиране одобрява преработените бизнес планове за регулаторен период 2027- 2031 г.

(7) До одобряването на преработените бизнес планове остават в сила одобрените към 31 декември 2026 г. бизнес планове и цени на ВиК услугите.

Останалите параграфи се преномерират.

ВНОСИТЕЛИ:

Константин Проданов

Стефан Бехтез

Георги Дъбров

МОТИВИ

С оглед на изпълнението на целите, заложени в Плана за възстановяване и устойчивост на Република България, в това число отчитайки социалната поносимост и необходимата консолидация, считаме за особено важно, че към законопроекта следва да бъдат добавени текстове с характер на преходни и заключителни разпоредби. Чрез тях ще бъдат ясно фиксирани етапи за осъществяването на отделни действия, подготвящи безпроблемното прилагане на предвидените нови правила за образуването на цените на ВиК услугите по категории потребители - битови и небитови.

Тези действия са: изготвянето и приемането на проекти на наредби за изменение и допълнение на Наредба за регулиране на качеството на водоснабдителните и канализационните услуги и Наредба за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги - актове на Министерския съвет; изготвяне и приемане от Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) на указания за прилагане на тези наредби; преработване от страна на ВиК операторите на бизнес плановете за регулаторен период 2027- 2031 г.; представянето им в КЕВР за разглеждане и одобряване. Не на последно място, действията са необходими с цел въвеждане на конкретните изисквания, а именно - определяне на бъдещите модели и методики за ценообразуване, както и начините за формиране на цените на ВиК услугите.

Необходимо е също така да се въведе срок за изпълнение на ангажимент от страна на ВиК операторите за монтиране на средства за измерване или водомери на всички сградни водопроводни отклонения и потребители с цел коректно и точно измерване на потреблението с оглед правилно формиране на цените на ВиК услугите по категории потребители.

ВНОСИТЕЛИ:

Константин Проданов

Стефан Бенчев

Георги Дюлгеров